

”Höstträff 2013” med medlemsföreningarna i Torsås Kustmiljögrupp på temat ”Kommer vi att vilja bada i Östersjön i framtiden”?

Bergkvara kapellsal lördagen den 26 oktober 2013.

Minnesanteckningar

Moment 7 (9) – Nya och konkreta metoder för omhändertagande av vass!

Magnus Rosenberg, innovatör och miljöfreak, Miljöföreningen Södra Ragnabo.

Magnus Rosenberg, tar vid efter Assar Johansson på samma viktiga och intressanta tema, nämligen vass. Magnus R väljer att presentera sin programpunkt med hjälp av sex Powerpoints som samtliga bär rubriken ”Vass i strandlinjen” och som finns som bilaga till presentationen.

Vass engagerar alla oavsett om det rör sig om permanent- eller sommarboende, turister, fritids- och miljöintresserade eller kommun genom att vassen i strandlinjen...

- Ger sämre sjöutsikt.
- Är ett symptom på övergödning.
- Är otvetydigt bra för fågelliv och fiskyngel.

Av uppräknningen ovan ser vi att vassen med sin blotta existens utmed strandlinjen kring våra kuster inte enbart kan betraktas som något negativt. Det är mer omfattningen av vassen och den explosionsartade utbredningen som oroar och ställer frågor.

Vassen är ett symptom på övergödning, men likväl en hjälpredda i att suga upp och till viss del lagra de närsalter främst fosfor och kväve som når kusten via bäckar, diken och åar från skogs- och lantbruket. Vassen blir en deponi för de lagrade näringsämnen som försvinner från vattnet vid slätter och borttransport på sin väg mot nya användningsområden. Resultatet blir att det öppnar upp igengrodda vikar, ökar vattengenomströmningen och förbättrar därmed vattenflödet i de instängda vikarna som finns i Kalmarsund.

Magnus R uppmanar oss att läsa boken ”Read Up on Reed” av Iiro Ikonen och Eija Hagelberg, som tar upp alla tänkbara aspekter på vass, såsom konst, energikälla, kemin i vass, isoleringsmaterial i hus, strö i ladugårdar mm.

Magnus R berättar att det i kommunen pågått ett försök tillsammans med ett lokalt företag sedan 2012, där den röjda vassen efter torkning, flisats och malts samt därefter pressats till pellets. Det har tillverkats ca 40 kg pellets, men resultatet av försöken har visat att det krävs 80 % inblandning av flis för att resultatet skall bli bra och motsvara förväntningarna som energikälla i mindre pannor.

Pellets kan...

- Brännas till värme.
- Användas till strö i stallar.
- Tillverkas med inblandning av t.ex. kalk och användas till vattenrening.
- Spridas på åkermark och förbättra kolhalten i jorden.

Magnus R har testat ett alldeles nytt sätt att hantera vass efter skörd, som inte kräver först en tillverkning av pellets. Den i rätt tid under sommarmånaderna slagna vassen med stort näringsinnehåll av fosfor och kväve körs ut på åkermark, där den pressas sönder genom körning med traktor på vassen och vänds därefter ner i jorden. De i allmänhet magra och kolfattiga jordarna inom kommunen berikas därför på ett mycket lätt och billigt sätt. Jordkartering har skett före spridningen av vass för att få en uppfattning om tillståndet ”före” och utvärdering kommer att ske för att få en uppfattning om tillståndet ”efter”. Magnus framhåller vikten av att ”mäta” för att på ett så objektivt sätt som möjligt få en uppfattning om de vidtagna åtgärdernas effekt kontra uppställda mål.

Slutsatsen blir att med vasslätter i rätt tid och i rätt höjd minskar förekomsten av närsalter i vattnet samtidigt som den återstående vassen med sina grova, styva och raka strån (snorkeleffekt) syresätter bottenlammet. Detta gör att det sammantaget skapas en win to win effekt med ganska stor potential.

Resultatet blir att...

- Kusten förskönas genom mindre vasstäthet.
- Näring, övergödning forslas bort från vikarna.
- Den röjda vassen kan användas till isoleringsmaterial, halmtak, energi, strö, vattenrening samt jordförbättring genom att de magra jordarnas kolhalt ökar.

Sammantaget innebär detta att det skapas en grund för ett gemensamt intresse mellan miljöarbete och fritidsintresse.

Magnus R konstnerar i likhet med Assar Johansson (Moment 6 av 9), att det i år (2013) är betydligt mindre volymer vass.